

Kännetecken för en sjuk smågris

Så upptäcker du sjukdom

En sjuk eller skadad smågris uppvisar både avvikande beteende och utseende. I inledningen av sjukdomsfasen är tecknen mindre märkbara. Därför är det viktigt att under det dagliga arbetet ta sig tid att se varje gris så att eventuell sjukdom eller skada upptäcks tidigt. Då kan en lämplig behandling eller åtgärd snabbt sättas in.

En frisk smågris:

- Är rund och har en slät, glänsande päls.
- Har normal avföring.
- Har normal huvud- och öronställning.
- Andas utan ansträngning.
- Rör sig obehindrat utan synliga förändringar på leder och klövar.
- Ligger normalt i smågrisarnas värmezoon.
- Kommer till spenen när suggan ger di.

En sjuk smågris:

- Tar sig inte fram till juvret.
- Isolerar sig från sina kullsyskon.
- Har raggig päls.
- Går med huvudet på sned.
- Har bakåtvända öron.
- Haltar.
- Har diarré.

Behandling eller avlivning

Om du hittar en sjuk gris ska du bedöma om den behöver behandling. Är grisen förlamad eller har ett brutet ben bör den avlivas direkt. Utvärdera hur grisen mår efter några dagars behandling. Om grisen inte blivit bättre kan den behöva avlivas av djurskyddsskäl.

Vid misstanke om sjukdom

Vid sjukdom behandlas smågrisarna omgående enligt veterinärens anvisningar. Kontakt med veterinär tas även vid uppkomst nya eller avvikande problem i besättningen.

Exempel på produktionsstörningar

- Vid raggig eller fet päls: Kontrollera järntilldelning.
- Vid diarré: Ge vätska i form av elektrolytlösning.
- Pipande/snabb andning: Kontrollera temperatur, luftflöden och ge elektrolytlösning.
- Avvikande liggbeteende i boxen: Kontrollera och justera värme och kontrollera hälsa.
- Smågrisar som inte diar: Kontrollera hälsa, plats vid juver och ge elektrolytlösning.

Märkning och uppföljning – så gör du

- Märk sjuk gris: Märk efter färg på kroppen: olika färger för olika sjukdomar.
- Följ upp nästa dag: Sätt klämman på boxens tavla eller liknande och flytta den varje dag.
- Färdigbehandlad gris: Ta bort klämman och notera i logg.

Kom ihåg!

- Rengör händer och stövlar mellan boxar – särskilt vid diarré.
- Sjuka grisar ska ha extra värme och lättåtkomligt vatten.
- Det är viktigt att grisarna kontrolleras dagligen, särskilt noggrant under första levnadsveckan, eftersom snabba åtgärder kan vara livsavgörande.

Till vänster: Sjuklingar isolerar sig från sina kullsyskon, fryser och är magra.
Till höger: Ett exempel på att märka kullar i BB för uppföljning.
Foto: Sandra Kylbrant

